

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan, izvenem ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijače velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

Peterburg 4. julija. Poročilo, da Turki marširajo proti Karsu in da so Rusi opustili obleganje te trdnjave, nij resnično.

Carigrad 4. julija. Mehemet, dozda zapovedovalec vojske v Novem pazaru, imenovan je za poveljnika v Tesaliji.

Bukarešt 2. julija. Nemški dopisnik z bojišča, Herzfelder, (gotovo jud. Ur.) je bil, ker se mu je dokazalo, da je sovražniku poročilo poslal, po vojnem sodu ustreljen.

Vojska.

V ruskem časopistvu, in v slavjanskem sploh, veje iz vseh člankov nepopisno veselje in srčno navdušenje, da je ruska osvoboditeljna vojska brez večjega prelitja krvi prešla silni Dunav in stopila na bolgarsko, dozda poturčeno zemljo. Slava se kliče hrabrim ruskim vojakom in vrlim vojevodom in občno se raduje, da slavjanska Rusija ne bode odnehala prej, predno našim bratom Slavjanom in kristjanom, zdihujočim pod Turčijo, zlate narodne svobode ne prinese.

Z Dunava denes nij prišlo nič novih poročil, do časa, ko to pišemo. Dunajska „Pol. Corr.“ celo dvomi, da so Rusi uže Trnovo vzeli, da si je sam turški telegram v našem včerajšnjem listu potrjeval to novico, katere pomen zadaj v svojem članku ocenjevamo. Rusi se zbirajo v Bolgariji; vsled slabih potov morajo prej skrbeti, da si dovolj živeža dopeljejo, predno morejo hitreje napredovati.

Peterburgski denašnji telegram vse odločno na laž stavi, kar so Turki o svojih napredovanjih včeraj in predvčeranjem iz Azije poročali. Kdor se domisli na turško sleparijo, ki je pravila, kako so Ardahan Rusom zopet vzeli, kako naravnost uže v Cetinje marširajo itd., ta ne bodo vsem prihodnjim turškim telegramom dosti verjel. Mi jih priobčujemo le zaradi objektivnosti, ker jih „Corr. Bur.“ izdaje vsem listom.

Da so hrabri slavjanski junaci in nepremagljivi branitelji svoje domovinske zemlje, naši bratje Črnogorci Turke tako krvavo in na glavo pretepli, kakor je poročano bilo, temu dokaz je vidna resnica, da je Turkov zdaj kar nekam od Črne gore proč zmanjkalo. Posebno pa to še potrjuje denašnji telegram iz Carigrada, ki poroča, da je Mehmet v Tesalijo prestavljen, najbrž, ker iz Novega pazara nij mogel nič opraviti zoper sokole žrnogorske.

Tudi rumunska armada začena čez Dunav prehajati. Po noči od 30. junija do 1. julija je prešlo oddelek Rumunov čez reko pri Cetati. 2000 mož je stopilo na Bolgarska

tla. Pri Gruji se bode zidal most, tam baje misli večina rumunske vojske preiti na turško stran reke.

Na Balkanu delajo Turki hitro šance in utrjevanja, posebno okolo Sofije, Slinva, Šibka in Filipoplja, ravno tako se Adrijanopelj in Carigrad utrjuje še vedno.

Nova slovanska država.

V včerajšnjem našem listu je uže bilo omenjeno in denes se potrjuje, da so bratje Rusi 1. julija zavzeli Trnovo (Tirnov), nekdanje glavno mesto Bolgarije, pred 400 leti stolica bolgarskih carjev. In ruski poverjenik knez Čerkaski, velik slovanoljub pa energičen mož, prišel je v staroslavno in bolgarskim historičnim spominom pomenljivo Trnovo — z različnimi uradniki, ki bodo začeli snovati bolgarsko vlado in administracijo. Bolgarska legija, osnovana uže v Ploještih, bode prevzela narejanje bolgarske vojske. Pod varstvom ruskega orožja se bode tako naredila samostalna bolgarska armada, ki bode ne le zdaj Rusom pomagala, temuč i varovala novo slovansko državo, baš zdaj snujočo in preporajajočo se novo Bolgarijo, kadar se blagi Rusi delo izvršivši, vrnejo.

Da je to tako, dokazuje tudi proglas ruskega carja na bolgarski narod, (kateri proglas smo včeraj priobčili). Prej je uže Rusija večkrat v Bolgariji vojevala, ali bolgarskega naroda nij nikdar klicala. To je ravno velik pomen te svete slavjanske vojske. Prej je Rusija vojevala za se, zdaj vojuje za tlačenih bratov osvobojenje, za vero njih in za narodnost slovansko! Vse to je jasno iz oklica carja osvoboditelja.

Bolgari so miren in delaven narod; kar se tiče bojaželnosti in narodne gizdavosti, stojte morebiti za Srbi, Grki, Albanezi in Rumuni; toda, kar se tiče obrtnije, nadkrijujo vse svoje sosede. Dobo se mesta in vasi, katerih stanovniki so sami rokodelci. Kot vrtnarji so Bolgari po vsem iztoku znani. Iz vseh okolic od Kastorije do Varne jih potuje vsako leto po tisoč na spomlad v Srbijo, Rumunijo in Carigrad, da tam čez leto delajo in se jeni z zasluženim denarjem domov vračajo. Ker imajo torej toliko nadarjenja za združevanje in avtonomijo, začeli so se zapadni potniki zadnja leta jako zanimati za-nje. Obeta se jim lepo bodočnost. Kar je pa Bolgarom najbolj treba, pravi najnovejši zgodovinar bolgarski Jireček, je to, da te lepe in bogate, s tako delavnim narodom obljubene dežele pridejo pod bolj človeško in razumno vlado.

Ako se torej turškega jarma otresó, dobodo ti nadarjeni Bolgari vse pogoje, da mogo vspešno vstopiti z drugimi omikanimi narodi v svetovni boj. In Bolgari ne stopijo vanj z vsem nepripravljeni. Odkar je národna cerkev

utemeljena, razvija se v Bolgariji sveže življenje. Posebno poduk, ki je v Turčiji popolnem stvar cerkve in občine, se jako nadežno razvija. Učilnice vzdržujejo nekaj cerkve, nekaj pa domoljubi, zadnji čas se za to uporabljajo tudi eparhijalni davki, katere so poprej fanarijoti sami zapravljali. Filipopeljska eparhija broji na pr. 305 prvotnih in 16 glavnih učilnic s 356 učitelji in 12.400 učenci, potem 24 deklških učilnic s 37 učiteljicami in 2265 učenkami.

Izgled Bolgarije kaže najbolje, kak obraz bode imelo končno rešenje iztočnega vprašanja. Tukaj se ne čini o samem pridobitju zemlja, spremenjenji državnih in deželnih granic, nego da se pridobodo veliki in nadarjeni narodi za mirno kulturno delo. Kakor je padec Carigrada leta 1453 postal mejnik v svetovnej zgodovini, tako bode zrušenje Turčije v Evropi mejnik v zgodovini, ki bode zaznamoval prerobenje Slovanstva in premenjenje celega lica jugoiztoka evropskega.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. julija

Češki časniki še vedno dan na dan prinašajo iz občin podpisane izjave, v katerih češki narod kliče slavo silnemu slavjanskemu carju-osvoboditelju in njegovej hrabrej ruskej vojski, ki kri preliva za svobodo slovanskih naših bratov.

Iz **Zagreba** javljajo, da je kristijansko prebivalstvo Bosne poslalo škofu Strossmayerju prošnjo, naj Avstrija vzame varstvo čez nje.

V **mašarje** odprave

Iz **Belgrada** poročajo, da bode srbska narodna skupščina v adresi zahtevala, naj se Srbija proglasi za neodvisno državo. — Iz Zemuna hočejo listi vedeti, da je v Srbiji nekova zarota zoper kneza Milana in vlado, če se vojna ne začne. Naravno je, da Srbi zdaj teško mirno gledajo, kako se orijentalno vprašanje brez njih rešuje. A Rusija jih ne bode pozabila.

Magjarski „Ellenör“ poroča iz gotovega vira, kakor pravi, da je bila **Italija** pripravljena Črnej gori pomoč poslati, ko bi se sama ne bila Turkov ubranila.

Iz **Londona** se javlja „N. Fr. Pr.“, da dunajski dopisnik tamošnjega „Daily Telegrapha“ piše, da je proklamacija ruskega carja na Bolgare na dunajski kabinet (pač le na neke ustavoverce in magjarone Ur.) slab vtis naredila. V manifestu se baje vidijo vsi drugi (?) cilji, kakor le zboljšanje stanja krščanov...

Na **Francoskem** se vrši nova kriza, pa še slabša od dozdanje. Ministra Broglie in Fourtou bosta baje odstopila in na njuna mesta prideta dva bonapartista, ki sta 2. dec. 1852 pomagala Louis Napoleonu republiko brezpostavno vreči in sebe na prestol posaditi, namreč Brunet in baron St. Paul.

Iz Indije se poroča, da je vsako ob-
čenje mej britanskim ozemljem in mej Afga-
nistanom pretrgano. Emir poslednje države je
Rusom prijazen.

Dopisi.

Iz Postojne 2. julija. [Izv. dopis.]
Povedano je uže bilo, da se pri nas za po-
slanca sili nemški in turški prijatelj dr. Deu,
sicer močno neškodljiv človek, a zdaj naenkrat
jezičen in obétačen.

Ta dr. Deu s svojimi pokvekami Postojnce
s tem, da obeta, da bode on Postojnsko jamo
trgu v last pridobil, ako bode on za poslanca
izvoljen. Vsi mi, še bolj kakor nem-
škutarji, želimo, da bi jama v last
soseske prišla; tudi se nij čakalo z de-
lom zavoljo tega na počasnega dr. Deua, za-
kaj potem, ko je bila uže v najdbi jame l.
1816 soseska pravice vlasti po nevednosti za-
pravila, se je večkrat za to prosilo, in
tudi na najvišjem kraju trkalo. — Vspeh
vsega truda je bila odločba Njih Veličanstva
cesarja okolo leta 1855, da je jama kot
lastnina države ostala, da se ima njena za-
loga sama za-se upravljati, ter je za to go-
spodarstvo posebna mešana komisija postav-
ljena bila, katera pa zaloge in dohodkov ne
sme za drugo rabiti, nego za vzdržanje in
polepšanje jame.

Zadnja skrbno izdelana, z vsemi spada-
jočimi prilogami prevedena prošnja je bila
pa od soseskinega zastopa, uže pred 6 leti na
dostojni kraj podana. Odlok od deželne vlade,
vsled katerega je sl. c. kr. okrajno glavarstvo
odbor občine Postojnske na 13. t. m. poklicala,
da zasliši, s katerimi pogoji hoče soseska jamo
v last prevzeti, in s katerimi Deu in njegovi
mešetarji zdaj volilce slepijo, da je jama
po duševnem revežu Deu-u uže pridobljena,
nij nič drugega, kakor sleparija, manever na
korist naših nasprotnikov, ter nema za zdaj
čisto nobenega pomena, ker določba vlasti gre
Njih Veličanstvu cesarju, od katerega dobrote
se nadejamo, da bodo naše prošnje uslišane,
— a ne zarad Deuovega truda. Obljube dr.
Deua, da bo Postojncem jamo pridobil, so le
limanice, na katere misli volilce ujeti. Ako on
tako dobro za trg misli in si upa kaj opravi-
viti, kje je bil do zdaj? — kje je bil tak-
rat, ko so se uže drugi za to reč poganjali?
kako da je ravno zdaj tako prebrisane
glave postal, da je prošnjo zavoljo jame še
le takrat, ko je bil deželni zbor razpuščen
skoval, ter jo sam okolo zastopnikov občine
Postojnske podpisati nosil, in zagotavlja reč,
ki je tako zamotana in uže toliko stara, na
enkrat in sicer na korist trga, rešiti?

Tudi pred tremi leti, ko sta Deu in
mladi Gertscher dr. Zupana za državnega po-
slanca priporočala ter od hiše do hiše glasove
zanj beračila, sta Postojncem v vsi resnici
obetala, da njim bode ta gotovo jamo pri-
dobil. Kako so se te obljube in dane be-
sedé izpolnile, je vam dobro znano, nij treba
razlagati. Zupan je državni poslanec postal,
briga se pa za korist svojih volilcev toliko,
kakor za lanski sneg, in kakor vsi nem-
škutarji, storil bi tudi nemškutar dr. Deu,
ko bi poslanec postal, — kar mislimo, da
ne bode.

(Deuove sleparske volilne obljube so tem
bolj smešne, ker se tu v Ljubljani nemšku-
tarji za hrbtom sami iz njega in njegovih po-
litičnih zmožnostih norce delajo, nikar pa da
bi kakšen višji vpliv imel. Kar bo pa mogoče

za jamo Postojncem storiti, se bode gospod
Obreza prvi, in za njim ves narodni
deželni zbor gotovo in bolj zgovorno
potegnil, kakor pa g. Deu.)

Iz okolice kranjske 4. julija.
[Izv. dop.] Včeraj sem bil v Kranji, a kar
sem videl, nij me posebno razveselilo. Vesel
bom, če se motim, ali vendar naj povem
(morda bode to naše domoljube kaj izpodbu-
dilo), da se mi zdi, kakor da bi naši rodo-
ljubi v Kranji preveč hladni bili. Nem-
škutarji silno delajo za nemškutarskega pripo-
ročenca g. Dolenca, zatorej bi morali tudi
mi vsi ravno tako energično v delo stopiti,
da zmaga nas narodni kandidat župan g. Šav-
nik. Slišal sem, da neki prej in zdaj narodni
mož naravnost pripoveduje, da ne pojde volit
ne tega ne tega. Ali pri hudej, resnejšej in
energičnej agitaciji bi tacih mož ne smelo
biti. Zatorej porabite, Kranjci, te dneve, ki so
še do volitve, agitirajte in prepričujte. Je li
treba dan denarjni ko traje na slavjanskem
jugu krvava borba za osvobojenje slovanskih
naših bratov, tu pri nas še Slovence nav-
duševati, da naj vsaj z besedo in glasom
gredó v boj za narodnost?! Ali ima naš
kranjsko slovenski rod res tako malo srca?
Ne, nij res! Ali buditi se mora in dra-
miti! Vsacega Slovenca bodi dan denes sram
in sramota, kateri more nedelaven ali pre-
malo delaven ostati in gledati, kako smrtni
sovražniki nasega slovenskega rodú, in slepi,
nevedni, čestilakomni ali neumni privrženci
nemčurske stranke zoper nas delajo!

Iz Črnomlja 2. julija. [Izv. dop.]
V našem okraji so se vršile volitve volilnih
mož zadnji teden junija in njih izid je pokazal
našim nasprotnikom, da Bela krajina nij še
njih pridobljena pozicija, da Beli Kranjec, ako-
ravno ubog, trdno stoji na strani svojih sloven-
skih narodnih poslancev in se čedalje bolj za-
veda svojih političnih pravic. Kljub agitacijam
nekaterih „odličnih“ gospodov, posebno pa
v metliškem okraji, stala bode velika večina
volilnih mož v soboto 7. t. m. kakor en mož za
našega slovenskega kandidata g. Antona Nav-
ratila. — Nasprotnik njegov bode pa tudi
lahko pri tej priliki izpoznal, da ga slovenski
narod naš, akoravno ga sicer čisla v njegovem
— poslu, vendar ne mara za svojega poslanca.
— Res je, pravi ljudstvo, da je g. M. v krat-
kem času svojega bivanja tu veliko za okraj
storil, ali, vsaj je to moral storiti, ker je to
njegova dolžnost. — Kadar bode pa treba po-
tegovati se za stvari, katere so nam v prid,
nekim drugim pa neljube, takrat bode moral,
ker je od onih odvisen, tudi tako plesati, ka-
kor bodo „oni“ godli. — Tako naš Beli Kran-
jec argumentira. — Do sedaj se pač g. M. tu
nij očitno proglasil za kandidata, nadeja se
namreč — da ga bodejo „na tihem“ volili —
ali zelo se moti.

Tudi gospodu Graselliju je zagotov-
ljena pri nas v Črnomlju in v Metliki večina
glasov in gotovo bode tudi on izvoljen, ako-
ravno bodejo posebno neki novomeški škrici
napeli vse žile, da bi svojega krškega boga-
tina spravili v zbor, če za drugega ne, da bode
samo tam dremal, ust tako ne bode nikoli odprl,
kakor je na Dunaji dokazal. — Da pa tudi
novomeški gospodje zelo obupujejo, dokaz je
izrek necega tamošnjih višjih „agitatorjev“,
kateri je rekel, da so novomeški mestjani
splošno narodnjaki — in da ne morejo nem-
čurji tam nič opraviti. Če se to potrdi, potem
je zmaga naša in videli bodejo nemčurji, da

nij nam, temuž njim odklenkalo na teh svetih
slavjanskih tleh stare Kranjske dežele.

Iz Črnomlja 3. junija [Izv. dop.]
Denes je obiskal naše mesto glava Belokranj-
skih graščakov in nemčurjev — baron Apfal-
trern. Prišel je ta gospod baron v sladkejši
nadi, da bode marsikaterega Črnomaljša vjel
v svoje zanjke — ali spodletelo mu je in
pobral je brzo svoja kopita, ter hitel na svojo
graščino premišljevat, kako lepi so bili oni
časi, ko je graščak baron rekel „dem bürger-
lichem Pack“: moráš! in svetega strahu poln
storil je mestjan in kmet, kar je gospod hotel.
Ali časi so minoli, in da se spreminja tudi
ljudstvo z njimi, skušil je britko g. baron.
— Najprvo poizvedoval je pri svojih nekdanih
prijateljih, kako reči stoji, in ko je izvedel,
da slabo, spustil se je v tek po mestecu na-
šem, kljubu temu, da je bil ravno somenj in
so ga ljudje suvali od enega ogla do dru-
zega. — Najprve spravil se je na čislane
narodnega trgovca, obljubovaje mu zlate gore
in gradove, tudi kupe denarja, — ako bi hotel
voliti necega Böhma ali kako se ta nemčur-
ska korifeja imenuje. Spodletelo mu je pa
tako, da bode gotovo pomnil, kedaj je v Čr-
nomlju agitiral. — Menil je, da se bode trgo-
vec polakomnil njegovega in njegovih nemčur-
skih pristašev denarja in takoj zagrabil, — ali
prepričal se je, da niso vsi ljudje enaki nje-
govim, da ne prodajajo vsi ljudje narod-
nosti svoje, tako kakor Dežman in tutti
quanti. — Ko je videl, da ne opravi veliko,
skušal ga je pregovoriti, da naj se vsaj zdrži
vsacega vpliva na narodne volilce. Ali tu se
je g. baron prekanil. Omenjeni trgovec mu je
obljubil, da bode še več volilcev pripeljal na
volišče, kakor jih je dozdaj menil. — In g.
baron pobrali so kopita in se žalostni od-
peljali domov. — Morebiti bode prodal sedaj
svoje kranjske graščine in se preselil iz Kranj-
ske kam drugam, kjer bode z večjim vspehom
delal. — Rekel je vsaj pred nekoliko tedni,
da bode, ako ne zmagajo nemčurji in ne dobe
večine v zboru, vse poprodal in se preselil —
kam, nij povedal, mogoče da tje, kjer cvete
jedino zveličavno velikonemštvo. Bismarck ga
bode morebiti bolje znal ceniti, kakor prosti
naš narod. Srečno pot in dober opravke!

Iz Notranjskega 3. julija. [Izv.
dop.] Neverjetno pa resnično! Kdo za Boga
bi si bil mislil, da bosta kandidirala tudi gg.
Dekleva in Zelen! Istinito nam je to nova
prikazen na političnem polji v sedanjem
času! Da sta omenjena gospoda kandidirala
uže pred več leti, i no, to bi se jima še od-
pustilo, a da sedaj, nasproti našima, od cen-
tralnega odbora priporočanima kandidatoma
se drzneta z dražbo in neslogo delati — ti-
skan oklic — na Notranjske volilne može
razposlati mej tem, ko ja vsak kmet popol-
nem pozna, prvega, kot zvestega čitatelja „L.
Tagblatta“, koji še z ljudmi, od katerih po-
polnem dobro zna, da so najizvestejšimi Slave,
rajše nemško ali laško govori nego slo-
vensko, in drugi, ki je zopet o drugih zade-
vah le predobro znan, in ko vendar morata
vsaj prepričana biti, da bo dobro šlo, edino
le od sorodnikov vsak po kaka dva glasova
— ujela — istinito — čudno. A čudno se
nam tudi dozdeva, da celo dober narodnjak
prijatelja g. Deklevo — premalo pozna.

Notranjci! Pokažimo, da znamo čislati
take izkušene narodne zagovornike, kakor
sta dr. Vošnjak in dr. Zanik, in ne iščimo
druzih, o katerih se niti ne ve, ali pa uže

naprej ve, kakova bi bila. Čast je za naš okraj, da nas bosta zastopala taka dva patrijota, kakoršna nam priporoča centralni volilni odbor iz središča dežele, bele Ljubljane.

Iz Loke 4. julija. [Izv. dopis.] Naši nemškutarji so jeli dobro se oživljati in agitirati z vsako sleparijo. Pomočki, s katerimi lažejo od volilca do volilca ter s tem begajo naše nekdanje vrle mestjane, kateri so se pri zadnjih volitvah za deželni zbor vsi tako pogumno in neustrašljivo pokazali, da starodavna Loka stoji na zemlji naše mile slovenske kranjske dežele. Res, da jih nij mnogo, a ti delajo za žive in mrtve, od zore do mraka, potem v noči pa od krčme do krčme. Obrekovanje je njih prva stvar, s katero upajo si doseči večino za nemčurskega kandidata Dolenca, kar jim v mnogih krajih vse jedno spodletava. Uže razdavajo oklice za mesta Loko in Kranj „das vereinte Wahlcomite für Krainburg-Lack“ se ve da tudi v slovenskem jeziku, dasiravno prej in potlej zaničujejo naš domači slovenski materinski jezik, teptajo naše pravice ter psujejo na vse, kar je narodnega, kar je pravičnega, nam svetega. Zelo smešno se mi zdi to, ko nemčurski kandidat Dolenc sam okolo „hausira“ ter berači za-se glasove, kar priča to, da je bil včeraj zopet pri nas.

Predragi Ločani in Kranjčani, ali moramo mi tacega voliti, ki sam sebe hvali, in se baha, kaj je uže vse storil dobrega na svetu? Uže star pregovor pravi:

„Svoja hvala
Se pod mizo valja.“

Vprašajmo se tedaj, mestjani in volilci obeh mest: ali se bomo pustili mi od taci nemškutarjev za nos voditi, da kadar jim voda v grlo teče, tistokrat bi jim bili mi dobri ali prej in potlej nas zasramujejo in grdiyo. Bi nas ne bilo sram, ko bi mi za, od nemčurjev postavljenega Dolenca glasovali, kateri našo prvo svetinjo, našo narodnost zasramuje ter se spusti našim nasprotnikom v naročje, kateri bi nas radi pri vsakej priliki uničili ter izkoreninili. Pokažimo tedaj in izpoznamo prvo sami sebe, potem poglejmo, kakšen je sosed. Veste li, da je Dolenc bil pred nekaj časom še Slovenec, ki je kranjsko čitalnico pomagal snovati in zdaj je odpadnik? Tedaj je mož, ki po vetru plašč obrača, ki je denes tako, jutri zopet drugače. — Nemškutarji z „Laib. Tagbl.“ vred zdihujejo in plakajo, ker so pri naših kmetih pri volitvah tako propadli. Zato pa pokažimo tudi mi, da hočemo le take ljudi voliti, kateri nas čislajo, ne pa take, katerim je vse tuje boljše, nego domače. Idimo tedaj na volišče 10. t. m. in pogumno volimo vsi svojega narodnega kandidata župana g. Šavnika v Kranji, kateri bode naše interese bolje in vestneje zagovarjal, kakor nasprotni kandidat Dolenc.

Iz Toplice na Dolenjskem 2. julija. [Izv. dop.] Tudi v našem sicer jako mirnem kraju se je začelo sedaj ob času volitev bolj viharo življenje. Tukajšnji nemčurji tekaajo od hiše do hiše in priporočajo na vse kriplje izdajico Zagorca. Vsa sredstva, naj bodo še tako nesramna, pri tem upotrebujejo, da bi naše kmete opeharili. „Kaj Slovenca boste volili, da vam vaše šole pokvari, vsaj se slovensko doma učite, v šoli se pa raji nemško učite; nemško je potrebno za vaše sine, če so vojaki ali če kancelske dopise hočejo brati, ali če hočejo potovati. Le volite jih, če hočete, da boste za njim plačevali.“ Tako je govoril neki nemčur, kateri se je sem iz

R. priklatil, proti našemu narodnemu možu. Toda dobro mu je odgovoril prosti kmet: Gospod, volil sem uže dvakrat, sem volil Zagorca, dokler je bil z nami enacih misli, a sedaj je prestopil in svojim obljubam nezvest postal, sedaj ne maramo mi več za-nj, naj gre k Nemcem, morebiti ga oni volijo. Mi volimo može, kateri so naših mislij, naše krvi, kateri so stanoviti in ljubijo nas.

Ko vidi, da z lažmi in obrekovanjem ne opravi nič, ponudi mu desetak, da bi nemčursko volil, ali kako se je zmotil, ko ga je kmet dobro zavrnil, da svojega moštva ne prodaja za denar.

Naj tudi omenim, da je naša okolica vsa polna nesramnega spisa „Kmetje“, pa naši kmetje se tem lažem in zvijačam Dežmanovim le smejejo. Ne bojimo se več puhlih prikažen, ki si prizadevajo po vseh potih nas strašiti in svojevoljno teptati naše pravice, treba je pokazati takim parkljem ostre zobe in kmalu se skrijejo, kakor polž, če se ga dotakneš.

Naši kmetje vedo, za kaj gre, vedo, da se jim nasprotniki sedaj le zato prilizujejo, da bi potem črez nje gospodovali; zaradi tega tudi pravijo: g. Pfeifer bode naš poslanec, drugega ne maramo! Tistim pa, katerih sistematično, ali po zlobni naturi navdihneno, ali pa plačano rokodelstvo je, laži in zvijače trobiti po svetu, naj bodo domači ali tuji, le to pravim, da bode prišel dan, ko se bo videlo, kaj je prav ali ne, dan, ko bodo naši sovražniki minuli, naši nasprotniki vtihnili, naša pravična reč slovenska zmagala!

Iz Radeč 4. jul. [Izv. dopis.] Pisal sem vam v nedeljo večer, da se je volitev volilnih mož z uzrokom, češ, da je listnica volilcev 3 leta stara, torej „prestara“ bila, ovrgla, ter da se na vrat na nos v torek nova volitev razpisala. V nedeljo večer 1. jul. se je ta razpis nove volitve izvedel, v torek 3. julija ob 2. po poludne bila je volitev. To se pravi hitrost! Pri prvi volitvi bilo je izvoljenih vseh pet narodnjakov, sedaj so samo trije. Naša tiskovna svoboda je taka, da vem, ka ne smem pisati, kar govorimo vsi, zato mirno rečem, kakor so se godile ilustrirati. (A ker hočemo, da list bralcem v roke pride, morali smo tudi to mirno ilustracijo izpustiti Ur.) V volilnej sobani so bili postavljeni štirje žandarmi... Vendar s tremi smo zmagali tudi pri tej drugi volitvi v Radečah, ki do letos nikdar narodno volile niso!

Iz Štange pri Šmartinu 4. julija. [Izv. dopis.] Sovraštvo nemškutarsko vsled propada nemčurjev pri volitvah za deželni zbor do narodnih poštenih kmetov, kateri so volili zanesljive svoje može iz svoje sredine, sega celo v črešnjevo prodajo!

Kakor vam je uže bilo ob svojem času poročano, so se volili tudi pri nas za volilce, ki pojdejo v soboto v Trebnje poslance izbrat, jednoglasno sami poštene narodnjaki. Znano je pa tudi tistim, kateri našo Štango poznajo, da ima, ako letina dobro potegne, obilno črešnje na prodaj, katere so jako okusne in debele; vsled tega sadu se veliko Vipavcev privabi v našo Štango, in se je tudi letos pripetilo, da je nekaj takih poštenih vipavskih kupcev priromalo. A kaj se zgodi. Poizvedel je to neki litijski nemškutar S — pa še tič zraven, da so oni možje tukaj. Denunciral jih je in — ti poštene Vipavci so bili s silo odpravljeni nazaj domov, da le ne bi bili od kmetov črešnje kupovali in denarja tukaj pustili. To je sovraštvo, katero izvira od volitev.

Rekel je tudi ta ljubeznjivi nemčurski mož: „paver naj sam črešnje žre!“ — Zdaj mu je kmet zaničljiv „paver“, pred malo dnevi pa mu je ljubeznjivo dobrikal se, da bi ga bil ujel.

Iz velic Lašč 3. julija. [Izv. dop.] Pri nas je bila volitev volilnih mož 27. junija. Akoravno je bilo v naši občini nemčurskih oklicev „Kmetje“ v obilnem številu razposlanih, vendar se naši narodni občani nijso dali zapeljati. Udeležili so se volitve v obilnem številu, ter volili narodno. Resultat volitve je nasprotno stranko popolnem izenadil; vsi poparjeni so bili, ker se tako sijajne narodne zmage nijso nadejali. Tudi v sosednjih občinah so se volitve vrlo dobro vršile. Le tako naprej! Delo, katero smo pričeli, je sicer težavno, ali bodimo vstrajni, neumorno, stojimo trdno kakor skala, če tudi nemčurski grom in strele na nas lete, delajmo rojaci, da premagamo nemčurstvo.

Pri nas bode šlo v soboto pri volitvi poslanca težavno, ker nam nemški Kočevarji zjedinjeni nasproti stoje. Zato pa moramo tudi mi kakor en mož glasovati za Rudeža in Pakiža, nobeden se naj ne odcepi, skupaj držimo!

Iz Gorice 3. julija. [Izv. dop.] Tukajšnji italijanski list „Il Goriziano“ uže v par številkah naznanja, da bode s 1. julijem izhajal, kar je pri družih listih nenavadno, tudi ob ponedeljkih in da bode prinašal, kakor do sedaj, najnovejša poročila od slavyansko-turške vojske, s katerimi se čestokrat — blamira, ker jih striže iz svoje tetke „turške vlačuge“ na Dunaji. Tudi v denašnji številki prinaša nesramno izmišljeno novost, posnemši jo iz turške „Neue Freie Presse“ kako da naši bratje osvoboditelji „grozovito“ ravnaajo v Aziji s sovražniki etc. A svetoval bi mu, naj čita druge liste, ki prinašajo izjavo Bourkeja v angleške zbornici v imenu vlade, da nič ne ve o onih, (infamno izmišljenih) grozovitostih.

In tak list, kakor je naš „Goričan“, bi se prikupil poštenim bralcem na Goriškem? Pač pa bi bilo zanj polje v Magjar-orszagu in tudi pri vaših nemčurskih Turkih bi našel prijatelje.

Nedeljo večer se je dogodil žalosten slučaj. Nek tukajšnji komi iz Kanala doma, mlad, lep fant je uživajoč sladoled pred kavarno se kar zgrudil raz stol, ter zadet od mrtuda dušo izdihnil.

Letina bode po Goriškem prav ugodna, dež pa solnce se pravilno vrstila, le po Furlaniji je malo toča pobila, a vendar je naš Gorjan prav zadovoljen s prvim pridelkom. Pšenica je uže pod streho pa lepa in teška je letos, a denar, ki ga bosta zanjo izkupila, treba bo dati za sirk, pred par meseci prav po ceni na up kupljeni, tako, da jima malo ostane.

Te dni je tukajšnji užitninski urad, oziroma njegovi „dacarji“ konfisciral nekemu mesarju in krčmarju iz Kanala meso od jednega vola, ki ga je hotel v Gorici „per kontrabant“ prodati. Drago je moral plačati jednega ubozega vola: meso je zapalo mestnim revežem in kmet, oziroma mesar je moral še za ta „špèl“ plačati 45 gld. kazni. Tako se navadno godi nepremišljencem! Zato naj bi on svojega vola raji ceneje privoščil domačim Kanalcem in imel bi stotak več v žepu in kmet bi si privoščil tudi malo juhe zraven vsakdanje polente!

Domače stvari.

— (Zadnji dan pred volitvami) v kmetijskih okrajih je danes. Jutri se voli. Dovolj smo mi že govorili, dovolj govoré naši dopisi. Ustna beseda slov. rodoljubov po kmetih naj ne bode zanemarjena, ona stori še največ! Včeraj smo uže gg. volilnim možem zabičevali, ne pozabiti legitimacijskih kart. Denes jim še naročamo, naj rajši dve uri pred pridejo na volišče, nego da bi zamudili le eno minuto! In ostanite možje!

— (Iz Preddvora) se nam piše: Volitve volilnih mož (6) izpale so odločno narodno, dasiravno je priromalo v našo okolico precejšnje število pozivov „Kmetje“ ter se tudi Kranjski nemškutarski volilni odbor g. našim beričem močno trudil in prizadeval, da bi bilo nasprotno. Živeli!

— (Umrl) je topliški fajmošter M. Skubec.

— („Novice“) so bile oni teden konfiscirane, kakor iz uradnega razsodila vidimo, zavoljo članka o Slovanstvu, ki je prej v dunajski „Reformi“ in potem tudi v tržaški „Edinosti“ nekonfisciran priobčen bil.

— („Slovenec“) je bil predvčeranjem tudi konfisciran in sicer dvakrat zaporedom, ker mu je bil v drugem natisu nek nezapečaten stavek ostal.

— (V Kostanjevici) je imenovan za sodnika g. dr. Gestrin, dozda adjunkt v Loki, narodnjak.

— (V Ptuj) je imenovan za sodnika g. Vojteh Levičnik, tudi narodnjak.

— (Pošten Nemec.) Opozorujemo na današnje „poslano“ g. notarja iz Kostanjevice. Da bi več tacih bilo! Kako mirno in lepo bi delali za blagor domovine in kako bi se mej soboj spoštovali!

— (Nova telegrafska postaja.) Vodstvo telegrafsko v Trstu nam piše, da se je v Cerknici s pošto zvezana brzovarna postaja z omejeno dnevno službo 2. julija odprla.

— (Iz Sošice) se nam piše: Kakor višje gore v Istri, dirjalo je tudi nižje doli pri nas hudo vreme te dni. Na bližnjem vrhu sv. Martina kder stoji cerkvena podrtina iskalo je devet pastirjev zavetja pred nevihto. Treščilo je v razvalino ubilo enega pseta, a dvoje pastirjev so nezavednih odnesli domov. Stari nauk: O hudej uri ne zahajaj pod drevje ali na visu lezeče predmete. — Dole v Rovinjskem selu napadlo te dni sedem lopovov na večer v koči potujočega gospoda z noži. Dobili pa so ptičke uže tisti večer, a zdaj študirajo filozofijo — v tamnici.

— (Krojač in kozelj.) Iz Vrtače se nam piše: Pretečenega meseca priklatala se je na Jelovico volkulja z dvema mladičema, katera je jela živino na naših planinah napadati. Marsikdo je očistil si pihalnik, da bi če ne vgonobiti vsaj pregnati skusil to roparsko zver. Naš gozdni čuvaj, kateremu splošno vsled njegovega na kol obešenega rokodelstva pravijo „Žnidar“, mislil si je sam pri sebi, spominjaje se kako v imenu je Rožman iz Kavnice, ko je onega leta zadnjega jelena pokadil, da bi ne bilo napačno za njega, ko bi svoje lovske in strelske umetnosti pri tej priložnosti častno pokazal in neko sumničenje, ki se je jelo na več krajih kazati, ne le omajal ampak ovrget popolnem. Poprejšnji petek vstane ves bojaželen, toda bilo je še prezgodaj. Posedi nekoliko in na-

redi nekatere dime iz svoje kratko cevaste čelarcce. Ker mu je ura, memo grede bodi povedano „stara šklemfa“, ostala, stopi sedaj pa sedaj na prag svoje planinske kočice pogledati, kedaj se bo kaj daniti začelo. Na nebu je bilo uže precej svitlo le tu pa tam je v oslabelem blišču briela kaka zvezdica, a v gostem lesovju prostorne Jelovice bilo je še vse mračno. Starovje in grmovlje jemalo je se tiste podobe na se, katere si je le opazovalčeva domišljija domisliti mogla. Naš junak, čegar srce strahu ne pozna, pride ravno zopet enkrat na prag in sliši neko čudno šumenje ki nij bilo podobno, ne le jelove vrhove pripogavajočemu vetru, ne varnemu smukanju kake govedine. Volk je, prešine ga misel; stegne se po puško in ko na porobje gozda počasi stopi siva žival, vzdigne puško, pok zagrmí in veliko je bilo njegovo veselje, ko se zver zvali na tla. Prst na sprožilni druge cevi bliža se počasi in varno osodepolnemu kraju, a kdo bi popisal njegovo osupnenost in jeze, ko namesto volka leži pojemljajoč — domač kozel pred njim.

Poslano.

Dragi „L. Tagblatt“.

Kot dodatek tvojemu članku „National-Klerikaler Gründungsschwindel und dessen Krach“ ti povem, da akcije „Slovenije“ so bile po 200 gld. Večina delničarjev je vplačala samo 68 gld. — 132 gld. pa je še v žepu delničarjev. — „Štajerska Eskompte-Bank“, „Industrie-Gesellschaft“, „Josefsthaler Papierfabrik“, — ta nemška in ustavoverna društva, ako jih cenim po kurznej ceni in po doneskih obrestih je šlo od prvotnega kapitala uže kake štiri milijone rakom žvižgat.

Ne imej, nemškutar, bolho za slona in ne pometaj pri vratih družih, ker pred svojimi imaš veliko za kidati. S tacimi bedarijami zastonj loviš volilce, a smijati se ti mora

ein speculativer Krainer.

Poslano.

Z ozirom na poslano v „Laibacher Tagblattu“ od 30. rožnika 1877, da je v Kostanjevici bivajoči sin nemške „svobodne“ Tirolske dežele v 12. uri ubežal k ultraslovencem, si dovoljuje istemu opomniti, da o namišljenem uteku in celó v 12. uri k narodnej stranki zavoljo tega nij mogoče govoriti, ker je bil vedno o pravičnosti prizadevanj narodne stranke prepričan, a se prej nij prilika pokazala, to svoje prepričanje osvedočiti.

V Kostanjevici 4. julija 1877.

Dr. pl. Gspan.

Poslano.

Ljubljanski „trotelj“ hoče v svojem ponedeljskem listu denuncirati odbor ljubljanskega „Sokola“ in bizoviške čitalnice, češ, da se je v nedeljo pod firmo poslednje aranžiral tabor, na katerem tudi političnih govorov manjkalo nij. Ali misli s tem gospod „gamin“ nazdravljenje Njegovemu Veličanstvu cesarju?

Eden, ki v Bizoviku nobenega družega političnega govora slišal nij.

Zahvala.

„Slav. dež. lni odbor Kranjski je daroval pogorelcem na Viču 500 gld.; za tako velkodušno darilo se izreka slav. odboru najtoplejša zahvala.

Županstvo na Viču

dne 3. junija 1877.

And. Knez, župan.

Dunajska borza 5. julija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	60 gld.	95 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	50
Zlata renta	72	40
1860 drž. posojilo	112	—
Akcije narodne banke	787	—
Kreditne akcije	145	—
Londan	125	30
Napol.	10	02 1/2
C. S. cekini	5	98
Srebro	09	20
Državne marke	61	70

Zahvala.

Za izkazano milo sočutje po smrti predrage naše majke in sestre, gospé

Matilde Valente, roj. pl. Pilpahove,

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu pokopu, za poslano krasno vence, posebno pa slavizmu čitalnišnemu pevskemu zboru, ki je milo popeval žalostinke, izrekamo najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, 4. julija 1877.

(178)

Žalujoča rodbina.

bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezní, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze, naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otežnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je boljše, aego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 sprideval zdravih, brez vsake medicíne, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicíne na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castleman, Markize de Bréhan a mnogo družih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj. Kratki izkaz iz 80.000 spridevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čutničnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku V.še tečne in okusne Revalesscière popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega trestanja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav celo in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš udevan

Gabriel Teschner,

služatelj javnih višjih trgovskih šol.
Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hušjanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnic, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zlajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje i me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvalečnosti in popomega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ker se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na oem, ko pri zdravilih.

V pichasun pastoson po pol funta 1 gold. 60 kr., 1 funt 3 gold. 60 kr., 2 funta 4 gold. 60 kr., 3 funtov 10 gold., 4 funtov 20 gold., 5 funtov 30 gold.

Revalesscière-Discouton v pastoson in Revalesscière-Chocolatée v prahu 125 tas 1 gld. 50 kr., 250 tas 2 gl. 50 kr., 500 tas 4 gl. 50 kr., v prahu 125 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wauschekasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijah trgovcih, tudi razpošilja dunajski hiša na vso kugo po poštne oznaceni ali poseljuh. V Ljubljani Ed. Bohn, J. Svoboda, lekar pri „Zlatem oru“, v Reki pri lekarju J. Proamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschn, v Zadru pri Androviču. (112)